

Sygn. akt II KK 202/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 sierpnia 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Józef Dołhy (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Rafał Małarski

SSN Dariusz Świecki

Protokolant Monika Sieczko

w sprawie **A. D.**

skazanego z art. 278 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 kpk,

w dniu 29 sierpnia 2012 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść skazanego

od wyroku Sądu Rejonowego

z dnia 17 listopada 2011 r.,

- 1. uchyla zaskarżony wyrok w części dotyczącej orzeczenia na podstawie art. 46 § 1 kk środka karnego - obowiązku naprawienia wyrządzonej przestępstwem szkody (pkt. 4 wyroku);**
- 2. wydatkami postępowania kasacyjnego obciąża Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

Akt oskarżenia zarzucał A. D. popełnienie przestępstwa z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., polegającego na tym, że w dniu 3 sierpnia 2011 r. w S., woj. Ł., zabrał w celu przywłaszczenia dwie żeliwne pokrywy studzienek kanalizacyjnych o łącznej wartości 500 zł na szkodę Urzędu Miasta w S. Wraz z aktem oskarżenia prokurator skierował wniosek w trybie art. 335 § 1 k.p.k. o wydanie wyroku bez przeprowadzania rozprawy i wymierzenie oskarżonemu uzgodnionych z nim kar.

Sąd Rejonowy wyrokiem z dnia 17 listopada 2011 r. uznał oskarżonego A. D. za winnego dokonania zarzucanego mu czynu wyczerpującego dyspozycję art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., i za to na podstawie art. 278 § 1 k.k. oraz art. 33 § 2 k.k. wymierzył mu karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz 50 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 10 złotych. Na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. i art. 70 § 2 k.k. warunkowo zawiesił wykonanie orzeczonej wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności na okres próby 5 lat, na podstawie art. 73 § 1 k.k. oddał oskarżonego w okresie próby pod dozór kuratora sądowego. Na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego obowiązek naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego Urzędu Miasta w S. kwoty 500 złotych. Na podstawie art. 44 § 2 k.k. orzekł przepadek na rzecz Skarbu Państwa dowodu rzeczowego w postaci wózka dwukołowego podręcznego.

Powyższy wyrok nie został zaskarżony przez strony i uprawomocnił się w dniu 25 listopada 2011 r.

Kasację od tego wyroku – zaskarżając go w trybie art. 521 § 1 k.p.k. w całości na korzyść oskarżonego – wniósł Prokurator Generalny. Skarżący zarzucił „rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie prawa karnego procesowego, to jest art. 343 § 7 k.p.k. w zw. z art. 335 § 1 k.p.k., polegające na uwzględnieniu prawidłowego wniosku prokuratora o skazanie A. D. bez przeprowadzenia rozprawy i wydanie następnie wyroku niezgodnego z tym wnioskiem, w konsekwencji czego doszło do rażącej obrazy art. 46 § 1 k.k., poprzez zobowiązanie oskarżonego do naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem i zapłatę na rzecz pokrzywdzonego kwoty 500zł, podczas gdy skradzione przedmioty zostały w toku postępowania przygotowawczego w całości odzyskane i zwrócone jednostce pokrzywdzonej”. W konkluzji Prokurator Generalny wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zarzut kasacji jest zasadny w stopniu oczywistym.

Z materiałów sprawy jednoznacznie wynika, że skradzione dwie żeliwne pokrywy studzienek kanalizacyjnych zostały odzyskane i w dniu 14 września 2011 r. zwrócone pokrzywdzonemu Urzędowi Miasta w S. (k. 12-13, 43 akt). W sytuacji gdy szkoda w mieniu pokrzywdzonego została naprawiona w całości, brak było podstaw do wydania orzeczenia w trybie art. 46 § 1 k.k.

Z istoty konsensualnej instytucji skazania bez przeprowadzenia rozprawy (art. 335 k.p.k. w zw. z art. 343 k.p.k.) wynika związanie sądu, orzekającego w tym trybie, wnioskiem prokuratora, tak co do wymiaru kary zasadniczej, jak i środków karnych.

Oczywiste jest zatem, że sąd nie może samodzielnie dokonywać zmian w treści wniosku złożonego na podstawie art. 335 § 1 k.p.k., bowiem stanowiłoby to naruszenie warunków ugody zawartej pomiędzy prokuratorem i oskarżonym.

W realiach sprawy Sąd Rejonowy samodzielnie, bez zgody uprawnionych stron dokonał zmiany warunków zawartego porozumienia, orzekając środek karny na podstawie art. 46 § 1 k.k., przy czym uczynił to w sytuacji, gdy szkoda wyrządzona przestępstwem została już faktycznie naprawiona, bowiem pokrzywdzony odzyskał skradzione mienie.

Jest więc oczywiste, że doszło do rażącego naruszenia wskazanych w kasacji przepisów, a uchybienie to miało istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, bowiem realizacja orzeczenia wydanego w trybie art. 46 § 1 k.k. – w sytuacji gdy szkoda została naprawiona – powodowałaby po stronie pokrzywdzonego uzyskanie nienależnego świadczenia.

Wniosek kasacji o uchylenie orzeczenia w całości i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania nie jest zasadny.

W sprawie co do zasady zachowany został konsensualny tryb procedowania sądu, doszło jedynie do swoistego ekscesu orzeczniczego w postaci wydania orzeczenia o środku karnym, pozbawionego podstaw faktycznoprawnych.

W takiej sytuacji uprawnione jest wydanie orzeczenia ograniczającego się do wyeliminowania z obrotu prawnego wadliwego rozstrzygnięcia. Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.